

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd, zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en [BalieNet](http://BalieNet.nl).
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. P.J.M. Drion, mr. H.J. de Groot, mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius en H. Uhlenbroek.

Overboeken van gelden via de derdengeldrekening vanaf een nummerrekening en gewone bankrekening

Hof van Discipline, 11 januari 2008, nummer 4715 (mrs. Van Griensven, De Groot-van Dijken, Renckens, Van Oven en Benner)

Raad van Discipline Amsterdam, 31 oktober 2006 (mrs. Van Bennekom, Breederveld, De Meyere, Trap en Westhoff)

Ingevolge de Bruyninckx-richtlijnen is het de advocaat slechts toegestaan van zijn cliënt gelden aan te nemen of te bewaren indien hij zich ervan heeft vergewist welke gelden het betreft en hij zich ervan heeft overtuigd dat dit in het kader van een door hem behandelde zaak een redelijk doel dient. Het accepteren van gelden op de derdengeldrekening van de advocaat, en het vanaf deze rekening doorbetalen van de ontvangen gelden, kan in dit opzicht gelijk gesteld worden met het aannemen of bewaren van gelden.

Dezelfde richtlijnen bepalen dat de advocaat een onderzoek instelt naar de juistheid van de door zijn cliënt verschaftte gegevens, indien de opdracht strekt tot het uitvoeren van financiële transacties, onder welk begrip ook valt het ontvangen en doorbetalen van gelden op een rekening.

- Advocatenwet art. 46 (2 Wat een behoorlijk advocaat betaamt; 2.2 Bezwaren van de deken)
- Richtlijnen ter voorkoming van betrokkenheid van de advocaat bij criminele handelingen (Bruyninckx-richtlijnen), artt. 4 en 5 lid 2

Feiten

Mr. X trad op als advocaat voor de heer C. Deze laatste was eind 2002 voornemens te emigreren naar Australië en wilde zijn tegoeden in Europa te gelde maken. C had onder meer een tegoed bij de bank B te Luxemburg (verder: de bank) van € 2.500 geadministreerd onder een nummerrekening, en waardepapieren ter waarde van (per 31 maart 2002) € 22.500. Mr. X heeft C gevraagd of hier sprake was van zwart geld, waarop C heeft gezegd dat dat niet het geval was. Bij faxbrief van 28 november 2003 heeft mr. X namens C de bank verzocht de waardepapieren te verkopen en het bedrag over te boeken op zijn derdengeldrekening. Tevens verzocht hij namens C het bedrag van de nummerrekening over te boeken op zijn derdengeldrekening en de nummerrekening daarna op te heffen. Op 16 december 2003 heeft mr. X aan de bank nog een door C ondertekend exemplaar van de faxbrief van 28 november 2003 gezonden. Bij brief van 30 december 2003 heeft de bank gevraagd om een notariële volmacht van C. Mr. X heeft daarop onder toezending van de nodige gegevens bij brief van 6 februari 2004 aan notaris mr. N gevraagd een volmacht op te stellen, aan welk verzoek de notaris heeft voldaan. C heeft de hem door de notaris toegezonden volmacht op 12 februari 2004 ondertekend. De bank heeft daarna echter alsnog geweigerd de gelden op de derdengeldrekening van mr. X over te maken. In het kader van een onderzoek naar de boekhouding, in het bijzonder de derdengeldrekening, van mr. X heeft A, accountants & adviseurs, op verzoek van de deken eind 2005 een onderzoek ingesteld en een rapport opgesteld. Mr. X is op eigen verzoek op 2 juli 2007 van het tableau geschrapt.

Dekenbezwaar

Mr. X heeft zijn derdengeldrekening gebruikt dan wel (willen) laten gebruik-

ken voor andere doeleinden dan waarvoor deze is bedoeld en heeft daarmee de schijn gewekt dat hij heeft meegewerkt aan een poging gelden aan (fiscale) verantwoording te willen onttrekken.

Door aldus te handelen heeft mr. X volgens de deken de norm van art. 46 Advocatenwet overschreden en niet gehandeld zoals het een behoorlijk advocaat betaamt.

Overwegingen raad

De raad stelt voorop dat de ratio voor de introductie en het gebruik van de derdengeldrekening hierin is gelegen dat van derden afkomstige gelden gescheiden van de kantoorrekening van de advocaat worden gehouden en geadministreerd. Uit de stukken noch uit hetgeen ter zitting is verklaard, is gebleken dat mr. X in strijd met deze ratio heeft gehandeld.

Centraal in het dekenbezwaar lijkt echter te staan dat mr. X zich niettemin laakbaar heeft gedragen, door te (willen) bevorderen dat van een nummerrekening afkomstige gelden (tijdelijk) op zijn derdengeldrekening zouden worden overgemaakt.

In dit verband stelt de raad voorop dat er geen aanleiding is te oordelen dat het verzoek van C iets anders behelsde dan dat de aan hem toebehorende, en in Luxemburg verblijvende, tegoeden via de derdengeldrekening van mr. X aan C zouden worden overgemaakt. Door in te gaan op dat verzoek kan op grond van de vaststaande dan wel aannemelijk geworden feiten echter niet worden gezegd dat mr. X in tuchtrechtelijk opzicht onaanvaardbaar heeft gehandeld. Daartoe is van belang dat de deken onvoldoende gemotiveerd heeft weersproken dat mr. X onderzoek heeft gepleegd door bij zijn cliënt te informeren naar de aard van de aan C toekomende gelden en dat hetgeen C hem vervolgens meedeelde, voor hem geen aanleiding hoefde te zijn het mandaat terug te geven. De omstandigheid dat mr. X niet (ook) op andere wijze informatie heeft ingewonnen kan daar reeds hierom niet aan afdoen omdat niet valt in te zien hoe mr. X dat had moeten doen zonder in strijd te komen met de vertrouwelijkheid die hij jegens zijn

cliënt in acht diende te nemen. Naar het oordeel van de raad zegt voorts het feit dat het door mr. X gehouden dossier van C een rommelige indruk maakte niet zonder meer dat medewerking aan de onderhavige voorgenomen transactie(s) als onoorbaar moet worden aange-merkt, ook niet wanneer daarbij wordt betrokken dat zich een overschrijvings-formulier voor een nummerrekening in dit dossier bleek te bevinden. De raad heeft aldus onvoldoende feiten kunnen vaststellen om tot de conclusie te komen dat mr. X in tuchtrechtelijk opzicht iets kan worden verweten.

De raad overweegt voorts als volgt. Uit de door de deken ter zitting gegeven toelichting maakt de raad op dat het bezwaar van de deken uitsluitend ziet op de voorgenomen transactie, voor zover daarbij van de nummerrekening af-komstige tegoeden op de derdengeldre-kening zouden worden overgemaakt. Overboekingen van een gewone bankre-kening via de derdengeldrekening leve-ren volgens de deken blijkens de ter zit-ting gegeven toelichting geen bezwaar op. De raad kan de deken niet volgen in zijn bezwaar voor zover dat stoelt op de gedachte dat het enkele feit dat de cliënt van een advocaat een nummerrekening houdt voldoende aanleiding is om aan te nemen dat de advocaat zich reeds op die grond verre moet houden aan het meewerken aan het doen overboeken van het tegoed van die nummerre-kening op de derdengeldrekening van de advocaat. De raad onderkent ten volle dat de deken als toezichthouder er op toe dient te zien dat advocaten de in het tuchtrecht geldende regels in acht nemen. De wijze waarop de deken in het onderhavige geval deze regels heeft opgevat, ziet er naar het oordeel van de raad echter aan voorbij dat niet zonder meer kan worden gezegd dat het een advocaat niet past zich met een num-merrekening van zijn cliënt in te laten op de wijze zoals mr. X dit heeft gedaan, althans heeft willen doen. Van bijzon-der omstandigheden die dit in voorko-mende gevallen anders kunnen maken is de raad niet gebleken.

Uit het voorgaande volgt dat de raad geen aanleiding ziet om het originele

afschrift van de nummerrekening te zien.

Nu – in onderhavig geval – niet is komen vast te staan dat mr. X zijn der-dengeldrekening heeft gebruikt, dan wel heeft willen gebruiken voor andere doeleinden dan waarvoor deze is be-doeld, noch dat hij zich ten aanzien van zijn derdengeldrekening in enig ander opzicht heeft (willen) gedragen op een wijze die een behoorlijk advocaat niet betaamt, dient het bezwaar ongegrond te worden verklaard.

Beslissing raad

Verklaart het bezwaar ongegrond.

Grievens

De deken heeft tegen de beslissing van de raad de volgende grieven aange-voerd.

Grief 1: ten onrechte heeft de raad overwogen dat mr. X, door in te gaan op het verzoek van C om tegoeden uit Luxemburg via zijn derdengeldreke-ning over te maken aan C, niet tucht-rechtelijk onaanvaardbaar heeft gehan-deld.

Grievens 2 en 3: ten onrechte over-weegt de raad dat mr. X voldoende onderzoek heeft gepleegd door bij zijn cliënt te informeren naar de aard van de gelden, en dat hij niet verder informatie had kunnen inwinnen zonder in strijd te komen met de vertrouwelijkheid die hij jegens zijn cliënt in acht moet ne-men.

Grief 4: ten onrechte overweegt de raad dat het bezwaar van de deken uit-sluitend ziet op de voorgenomen trans-actie, voor zover daarbij van de num-merrekening afkomstige tegoeden op de derdengeldrekening zouden worden overgemaakt.

Verweer

Mr. X mocht een algemene volmacht van C aannemen, nu C al in Australië zat. Er was niets ongebruikelijks aan de voorgenomen transactie, die noodzake-lijk via de derdenrekening zou lopen. De meerwaarde van het optreden van mr. X was een zaak tussen mr. X en zijn cliënt.

De deken vermeldt niet hoe mr. X na-der informatie had moeten inwinnen zonder de vertrouwelijkheid jegens C te schenden. Er waren geen indicatoren als bedoeld in de Wet MOT of het uitvoe-ringsbesluit op art. 8 lid 2 van 21 novem-ber 2003, Stb. 2003, 488.

Overwegingen hof

De deken stelt zich op het standpunt dat het een advocaat niet betaamt om zijn derdengeldrekening te gebruiken om daar voor een cliënt bestemde beta-lingen op te laten storten die afkomstig zijn van een nummerrekening. Een derdengeldrekening dient zo beperkt mogelijk te worden gebruikt. Een redelijk denkend advocaat dient zijn medewerking te onthouden aan over-boekingen van een nummerrekening. Mr. X heeft volgens de deken te weinig informatie van zijn cliënt gevraagd, hij had zijn cliënt om verifieerbare stukken omtrent de herkomst van het geld moe-ten vragen.

Namens mr. X heeft zijn raadsman ter zitting van de raad gezegd dat de bezwaren veel te zwaar aangezet zijn en dat niet bedoeld was het geld aan con-trole te onttrekken.

De raad heeft, kort weergegeven, ge-oordeeld dat er geen aanleiding is te oordelen dat het verzoek van C iets an-ders behelsde dan dat de aan hem toe-behorende, in Luxemburg verblijvende tegoeden via de derdenrekening van mr. X aan C zouden worden overgemaakt. Mr. X heeft onderzoek gepleegd door te informeren naar de herkomst van de gelden, en hetgeen C hem meedeelde hoefde voor mr. X geen aanleiding te zijn het mandaat terug te geven. Het valt niet in te zien hoe mr. X nog op andere wijze informatie had kunnen inwinnen zonder in strijd te komen met de vertrouwelijkheid die hij jegens zijn cliënt in acht diende te nemen. Het en-kele feit dat een cliënt van een advocaat een nummerrekening houdt, is onvol-doende aanleiding om aan te nemen dat de advocaat zich reeds op die grond verre moet houden aan het meewerken aan het doen overboeken van het tegoed van die nummerrekening op de derden-

rekening van de advocaat, aldus de raad. De raad heeft het bezwaar mitsdien ongegrond verklaard.

Het hof zal eerst de vierde grief behandelen, nu deze de reikwijdte van het bezwaar van de deken aan de orde stelt. Het bezwaar zoals hiervoor geformuleerd maakt nog niet precies duidelijk welk handelen van mr. X de deken aan de kaak wil stellen. Uit de toelichting op grief 4 maakt het hof echter op dat het standpunt van de deken is, dat in geval van een overboeking vanaf een gewone (op naam gestelde) bankrekening van een cliënt naar een andere rekening, via de derdenrekening van een advocaat, de advocaat zich dient af te vragen wat de meerwaarde van het gebruikmaken van zijn derdengeldrekening is, en dat als het een nummerrekening betreft waar vandaan gelden via de derdengeldrekening van de advocaat worden overgeboekt, een advocaat extra alert dient te zijn en nadere informatie dient in te winnen. Het gaat dus niet alleen om (een poging tot) het overboeken van gelden, via de derdenrekening van mr. X, vanaf een nummerrekening, maar ook om het overboeken van gelden, via de derdenrekening, vanaf een gewone bankrekening. Het hof gaat er daarbij van uit dat op deze laatstbedoelde wijze de tegenwaarde van de waardepapieren die C in Luxemburg hield, op de derdengeldrekening van mr. X zouden worden gestort ter doorbetaling aan C. Ook deze voorgenomen transactie is dus, naast de voorgenomen transactie van € 2.500 vanaf de nummerrekening, onderwerp van het bezwaar van de deken. De vierde grief slaagt derhalve.

Het hof zal de grieven 1, 2 en 3 tezamen behandelen.

Ingevolge artikel 5 lid 2 van de Bruyninckx-richtlijnen (Richtlijnen voorkoming betrokkenheid bij criminële handelingen, goedgekeurd in het College van Afgevaardigden van 30 juni 1995 en in werking getreden 15 september 1995), welke richtlijnen een deugdelijk richtsnoer voor het handelen van een advocaat vormen, is het de advocaat slechts toegestaan van zijn cliënt gelden

aan te nemen of te bewaren indien hij zich ervan heeft vergewist welke gelden het betreft en zich ervan heeft overtuigd dat dit in het kader van een door hem behandelde zaak een redelijk doel dient.

Het hof is van oordeel dat het accepteren van gelden op de derdengeldrekening van de advocaat, en het vanaf deze rekening doorbetalen van de ontvangen gelden, in dit opzicht gelijkgesteld kan worden met het aannemen of bewaren van gelden. Uit het dossier blijkt dat de stelling van mr. X, dat C begin 2004, toen het verzoek tot overboeking van de gelden uit Luxemburg op de derdenrekening van mr. X speelde, al in Australië verbleef zodat het optreden van mr. X krachtens de volmacht noodzakelijk was, onjuist is (waarmee overigens niet gezegd is dat als C wel in Australië was geweest, de volmacht wel noodzakelijk zou zijn geweest). Mr. X schrijft immers zelf aan de notaris op 6 februari 2004 waar C woont. Dat adres is ook genoemd in de volmacht die de notaris aan C heeft toegezonden en die door C op 12 februari 2004 is ondertekend. Daarmee is de door mr. X genoemde zin of meerwaarde van zijn optreden en de terbeschikkingstelling van zijn derdengeldrekening komen te vervallen. Mr. X heeft dus niet kunnen verklaren waarom C de gelden uit Luxemburg niet zelf rechtstreeks op zijn eigen bankrekening kon laten overmaken. Het hof concludeert mitsdien dat het beschikbaar stellen van de derdengeldrekening geen redelijk doel diende, zoals vereist in art. 5 lid 2 van de Bruyninckx-richtlijnen. Ook is niet gebleken dat de overboeking vanuit Luxemburg enige relatie had met een door mr. X voor deze cliënt behandelde zaak.

Voorts is het hof van oordeel dat mr. X in dit geval niet mocht volstaan met de enkele vraag aan zijn cliënt of hier sprake was van zwart geld, en dat mr. X niet mocht afgaan op de enkele ontkenning daarvan door zijn cliënt. In artikel 4, aanhef en sub c, vierde gedachtestreepje, van de genoemde richtlijnen is immers bepaald dat de advocaat een onderzoek instelt naar de juistheid

van de door zijn cliënt verschaft gegevens, indien de opdracht strekt tot het uitvoeren van financiële transacties, onder welk begrip ook valt het ontvangen en doorbetalen van gelden op een rekening. Bij dergelijke transacties is immers, aldus de toelichting in de richtlijnen op dit artikellid, sprake van een verhoogd risico dat het daarbij gaat om handelingen die strekken tot de afscherming van de identiteit van de cliënt ter zake van onwettige activiteiten. Mr. X had mitsdien geen medewerking mogen verlenen aan de overboeking op zijn derdengeldrekening van de tegenwaarde van de – in Luxemburg op naam van zijn cliënt gestelde – waardepapieren, nu deze tussenkomst van mr. X geen redelijke zin had en mr. X zijn cliënt niet om nadere gegevens, zoals verifieerbare stukken omtrent de herkomst van het geld, heeft gevraagd. Ditzelfde geldt in nog veel sterkere mate voor de op de nummerrekening staande gelden, gelet op de afscherming van de identiteit die met zo'n rekening gepaard gaat en beoogd wordt, en het feit dat van algemene bekendheid is dat op dergelijke rekeningen gelden plegen te worden gestort die voor de fiscus verborgen worden gehouden. Door zijn derdengeldrekening te (willen) gebruiken op een wijze zoals hij heeft gedaan heeft mr. X gehandeld in strijd met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt.

De beslissing van de raad zal worden vernietigd en het bezwaar wordt alsnog gegrond verklaard. Het hof is van oordeel dat nu een dergelijk handelen een van de kernwaarden van de advocatuur, namelijk de integriteit, betreft, de maatregel van onvoorwaardelijke schorsing in de uitoefening van de praktijk gedurende twee weken passend en geboden is. De omstandigheid dat mr. X zich inmiddels op eigen verzoek van het tableau heeft laten schrappen staat daaraan niet in de weg.

Beslissing hof

Vernietigt de beslissing van de raad en, opnieuw rechtdoende, verklaart het bezwaar van de deken gegrond; legt aan mr. X op de maatregel van

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd, zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en [BalieNet](http://BalieNet.nl).
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. P.J.M. Drion, mr. H.J. de Groot, mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius en H. Uhlenbroek.

Overboeken van gelden via de derdengeldrekening vanaf een nummerrekening en gewone bankrekening

Hof van Discipline, 11 januari 2008, nummer 4715
(mrs. Van Griensven, De Groot-van Dijken, Renckens, Van Oven en Benner)

Raad van Discipline Amsterdam, 31 oktober 2006
(mrs. Van Bennekom, Breederveld, De Meyere, Trap en Westhoff)

Ingevolge de Bruyninckx-richtlijnen is het de advocaat slechts toegestaan van zijn cliënt gelden aan te nemen of te bewaren indien hij zich ervan heeft vergewist welke gelden het betreft en hij zich ervan heeft overtuigd dat dit in het kader van een door hem behandelde zaak een redelijk doel dient. Het accepteren van gelden op de derdengeldrekening van de advocaat, en het vanaf deze rekening doorbetalen van de ontvangen gelden, kan in dit opzicht gelijk gesteld worden met het aannemen of bewaren van gelden.

Dezelfde richtlijnen bepalen dat de advocaat een onderzoek instelt naar de juistheid van de door zijn cliënt verschaftte gegevens, indien de opdracht strekt tot het uitvoeren van financiële transacties, onder welk begrip ook valt het ontvangen en doorbetalen van gelden op een rekening.

- Advocatenwet art. 46 (2 Wat een behoorlijk advocaat betaamt; 2.2 Bezwaren van de deken)
- Richtlijnen ter voorkoming van betrokkenheid van de advocaat bij criminele handelingen (Bruyninckx-richtlijnen), artt. 4 en 5 lid 2

Feiten

Mr. X trad op als advocaat voor de heer C. Deze laatste was eind 2002 voornemens te emigreren naar Australië en wilde zijn tegoeden in Europa te gelde maken. C had onder meer een tegoed bij de bank B te Luxemburg (verder: de bank) van € 2.500 geadmistreerd onder een nummerrekening, en waardepapieren ter waarde van (per 31 maart 2002) € 22.500. Mr. X heeft C gevraagd of hier sprake was van zwart geld, waarop C heeft gezegd dat dat niet het geval was. Bij faxbrief van 28 november 2003 heeft mr. X namens C de bank verzocht de waardepapieren te verkopen en het bedrag over te boeken op zijn derdengeldrekening. Tevens verzocht hij namens C het bedrag van de nummerrekening over te boeken op zijn derdengeldrekening en de nummerrekening daarna op te heffen. Op 16 december 2003 heeft mr. X aan de bank nog een door C ondertekend exemplaar van de faxbrief van 28 november 2003 gezonden. Bij brief van 30 december 2003 heeft de bank gevraagd om een notariële volmacht van C. Mr. X heeft daarop onder toezending van de nodige gegevens bij brief van 6 februari 2004 aan notaris mr. N gevraagd een volmacht op te stellen, aan welk verzoek de notaris heeft voldaan. C heeft de hem door de notaris toegezonden volmacht op 12 februari 2004 ondertekend. De bank heeft daarna echter alsnog geweigerd de gelden op de derdengeldrekening van mr. X over te maken. In het kader van een onderzoek naar de boekhouding, in het bijzonder de derdengeldrekening, van mr. X heeft A, accountants & adviseurs, op verzoek van de deken eind 2005 een onderzoek ingesteld en een rapport opgesteld. Mr. X is op eigen verzoek op 2 juli 2007 van het tableau geschrapt.

Dekenbezwaar

Mr. X heeft zijn derdengeldrekening gebruikt dan wel (willen) laten gebruik-

ken voor andere doeleinden dan waarvoor deze is bedoeld en heeft daarmee de schijn gewekt dat hij heeft meegewerkt aan een poging gelden aan (fiscale) verantwoording te willen onttrekken.

Door aldus te handelen heeft mr. X volgens de deken de norm van art. 46 Advocatenwet overschreden en niet gehandeld zoals het een behoorlijk advocaat betaamt.

Overwegingen raad

De raad stelt voorop dat de ratio voor de introductie en het gebruik van de derdengeldrekening hierin is gelegen dat van derden afkomstige gelden gescheiden van de kantoorrekening van de advocaat worden gehouden en geadmistreerd. Uit de stukken noch uit hetgeen ter zitting is verklaard, is gebleken dat mr. X in strijd met deze ratio heeft gehandeld.

Centraal in het dekenbezwaar lijkt echter te staan dat mr. X zich niettemin laakbaar heeft gedragen, door te (willen) bevorderen dat van een nummerrekening afkomstige gelden (tijdelijk) op zijn derdengeldrekening zouden worden overgemaakt.

In dit verband stelt de raad voorop dat er geen aanleiding is te oordelen dat het verzoek van C iets anders behelsde dan dat de aan hem toebehorende, en in Luxemburg verblijvende, tegoeden via de derdengeldrekening van mr. X aan C zouden worden overgemaakt. Door in te gaan op dat verzoek kan op grond van de vaststaande dan wel aannemelijk geworden feiten echter niet worden gezegd dat mr. X in tuchtrechtelijk opzicht onaanvaardbaar heeft gehandeld. Daartoe is van belang dat de deken onvoldoende gemotiveerd heeft weersproken dat mr. X onderzoek heeft gepleegd door bij zijn cliënt te informeren naar de aard van de aan C toekomende gelden en dat hetgeen C hem vervolgens meedeelde, voor hem geen aanleiding hoefde te zijn het mandaat terug te geven. De omstandigheid dat mr. X niet (ook) op andere wijze informatie heeft ingewonnen kan daar reeds hierom niet aan afdoen omdat niet valt in te zien hoe mr. X dat had moeten doen zonder in strijd te komen met de vertrouwelijkheid die hij jegens zijn

cliënt in acht diende te nemen. Naar het oordeel van de raad zegt voorts het feit dat het door mr. X gehouden dossier van C een rommelige indruk maakte niet zonder meer dat medewerking aan de onderhavige voorgenomen transactie(s) als onoorbaar moet worden aange-merkt, ook niet wanneer daarbij wordt betrokken dat zich een overschrijvingsformulier voor een nummerrekening in dit dossier bleek te bevinden. De raad heeft aldus onvoldoende feiten kunnen vaststellen om tot de conclusie te komen dat mr. X in tuchtrechtelijk opzicht iets kan worden verweten.

De raad overweegt voorts als volgt. Uit de door de deken ter zitting gegeven toelichting maakt de raad op dat het bezwaar van de deken uitsluitend ziet op de voorgenomen transactie, voor zover daarbij van de nummerrekening afkomstige tegoeden op de derdengeldrekening zouden worden overgemaakt. Overboekingen van een gewone bankrekening via de derdengeldrekening leveren volgens de deken blijkens de ter zitting gegeven toelichting geen bezwaar op. De raad kan de deken niet volgen in zijn bezwaar voor zover dat stoelt op de gedachte dat het enkele feit dat de cliënt van een advocaat een nummerrekening houdt voldoende aanleiding is om aan te nemen dat de advocaat zich reeds op die grond verre moet houden aan het meewerken aan het doen overboeken van het tegoed van die nummerrekening op de derdengeldrekening van de advocaat. De raad onderkent ten volle dat de deken als toezichthouder er op toe dient te zien dat advocaten de in het tuchtrecht geldende regels in acht nemen. De wijze waarop de deken in het onderhavige geval deze regels heeft opgevat, ziet er naar het oordeel van de raad echter aan voorbij dat niet zonder meer kan worden gezegd dat het een advocaat niet past zich met een nummerrekening van zijn cliënt in te laten op de wijze zoals mr. X dit heeft gedaan, althans heeft willen doen. Van bijzondere omstandigheden die dit in voorkomende gevallen anders kunnen maken is de raad niet gebleken.

Uit het voorgaande volgt dat de raad geen aanleiding ziet om het originele

afschrift van de nummerrekening te zien.

Nu – in onderhavig geval – niet is komen vast te staan dat mr. X zijn derdengeldrekening heeft gebruikt, dan wel heeft willen gebruiken voor andere doeleinden dan waarvoor deze is bedoeld, noch dat hij zich ten aanzien van zijn derdengeldrekening in enig ander opzicht heeft (willen) gedragen op een wijze die een behoorlijk advocaat niet betaamt, dient het bezwaar ongegrond te worden verklaard.

Beslissing raad

Verklaart het bezwaar ongegrond.

Grievens

De deken heeft tegen de beslissing van de raad de volgende grieven aangevoerd.

Grief 1: ten onrechte heeft de raad overwogen dat mr. X, door in te gaan op het verzoek van C om tegoeden uit Luxemburg via zijn derdengeldrekening over te maken aan C, niet tuchtrechtelijk onaanvaardbaar heeft gehandeld.

Grievens 2 en 3: ten onrechte overweegt de raad dat mr. X voldoende onderzoek heeft gepleegd door bij zijn cliënt te informeren naar de aard van de gelden, en dat hij niet verder informatie had kunnen inwinnen zonder in strijd te komen met de vertrouwelijkheid die hij jegens zijn cliënt in acht moet nemen.

Grief 4: ten onrechte overweegt de raad dat het bezwaar van de deken uitsluitend ziet op de voorgenomen transactie, voor zover daarbij van de nummerrekening afkomstige tegoeden op de derdengeldrekening zouden worden overgemaakt.

Verweer

Mr. X mocht een algemene volmacht van C aannemen, nu C al in Australië zat. Er was niets ongebruikelijks aan de voorgenomen transactie, die noodzakelijk via de derdenrekening zou lopen. De meerwaarde van het optreden van mr. X was een zaak tussen mr. X en zijn cliënt.

De deken vermeldt niet hoe mr. X nader informatie had moeten inwinnen zonder de vertrouwelijkheid jegens C te schenden. Er waren geen indicatoren als bedoeld in de Wet MOT of het uitvoeringsbesluit op art. 8 lid 2 van 21 november 2003, Stb. 2003, 488.

Overwegingen hof

De deken stelt zich op het standpunt dat het een advocaat niet betaamt om zijn derdengeldrekening te gebruiken om daarvoor een cliënt bestemde betalingen op te laten storten die afkomstig zijn van een nummerrekening. Een derdengeldrekening dient zo beperkt mogelijk te worden gebruikt. Een redelijk denkend advocaat dient zijn medewerking te onthouden aan overboekingen van een nummerrekening. Mr. X heeft volgens de deken te weinig informatie van zijn cliënt gevraagd, hij had zijn cliënt om verifieerbare stukken omtrent de herkomst van het geld moeten vragen.

Namens mr. X heeft zijn raadsman ter zitting van de raad gezegd dat de bezwaren veel te zwaar aangezet zijn en dat niet bedoeld was het geld aan controle te onttrekken.

De raad heeft, kort weergegeven, geoordeeld dat er geen aanleiding is te oordelen dat het verzoek van C iets anders behelsde dan dat de aan hem toebehorende, in Luxemburg verblijvende tegoeden via de derdenrekening van mr. X aan C zouden worden overgemaakt. Mr. X heeft onderzoek gepleegd door te informeren naar de herkomst van de gelden, en hetgeen C hem meedeelde hoefde voor mr. X geen aanleiding te zijn het mandaat terug te geven. Het valt niet in te zien hoe mr. X nog op andere wijze informatie had kunnen inwinnen zonder in strijd te komen met de vertrouwelijkheid die hij jegens zijn cliënt in acht diende te nemen. Het enkele feit dat een cliënt van een advocaat een nummerrekening houdt, is onvoldoende aanleiding om aan te nemen dat de advocaat zich reeds op die grond verre moet houden aan het meewerken aan het doen overboeken van het tegoed van die nummerrekening op de derden-

rekening van de advocaat, aldus de raad. De raad heeft het bezwaar mitsdien ongegrond verklaard.

Het hof zal eerst de vierde grief behandelen, nu deze de reikwijdte van het bezwaar van de deken aan de orde stelt. Het bezwaar zoals hiervoor geformuleerd maakt nog niet precies duidelijk welk handelen van mr. X de deken aan de kaak wil stellen. Uit de toelichting op grief 4 maakt het hof echter op dat het standpunt van de deken is, dat in geval van een overboeking vanaf een gewone (op naam gestelde) bankrekening van een cliënt naar een andere rekening, via de derdenrekening van een advocaat, de advocaat zich dient af te vragen wat de meerwaarde van het gebruikmaken van zijn derdengeldrekening is, en dat als het een nummerrekening betreft waar vandaan gelden via de derdengeldrekening van de advocaat worden overgeboekt, een advocaat extra alert dient te zijn en nadere informatie dient in te winnen. Het gaat dus niet alleen om (een poging tot) het overboeken van gelden, via de derdenrekening van mr. X, vanaf een nummerrekening, maar ook om het overboeken van gelden, via de derdenrekening, vanaf een gewone bankrekening. Het hof gaat er daarbij van uit dat op deze laatstbedoelde wijze de tegenwaarde van de waardepapieren die C in Luxemburg hield, op de derdengeldrekening van mr. X zouden worden gestort ter doorbetaling aan C. Ook deze voorgenomen transactie is dus, naast de voorgenomen transactie van € 2.500 vanaf de nummerrekening, onderwerp van het bezwaar van de deken. De vierde grief slaagt derhalve.

Het hof zal de grieven 1, 2 en 3 tezamen behandelen.

Ingevolge artikel 5 lid 2 van de Bruyninckx-richtlijnen (Richtlijnen voorkoming betrokkenheid bij criminële handelingen, goedgekeurd in het College van Afgevaardigden van 30 juni 1995 en in werking getreden 15 september 1995), welke richtlijnen een deugdelijk richtsnoer voor het handelen van een advocaat vormen, is het de advocaat slechts toegestaan van zijn cliënt gelden

aan te nemen of te bewaren indien hij zich ervan heeft vergewist welke gelden het betreft en zich ervan heeft overtuigd dat dit in het kader van een door hem behandelde zaak een redelijk doel dient.

Het hof is van oordeel dat het accepteren van gelden op de derdengeldrekening van de advocaat, en het vanaf deze rekening doorbetalen van de ontvangen gelden, in dit opzicht gelijkgesteld kan worden met het aannemen of bewaren van gelden. Uit het dossier blijkt dat de stelling van mr. X, dat C begin 2004, toen het verzoek tot overboeking van de gelden uit Luxemburg op de derdenrekening van mr. X speelde, al in Australië verbleef zodat het optreden van mr. X krachtens de volmacht noodzakelijk was, onjuist is (waarmee overigens niet gezegd is dat als C wel in Australië was geweest, de volmacht wel noodzakelijk zou zijn geweest). Mr. X schrijft immers zelf aan de notaris op 6 februari 2004 waar C woont. Dat adres is ook genoemd in de volmacht die de notaris aan C heeft toegezonden en die door C op 12 februari 2004 is ondertekend. Daarmee is de door mr. X genoemde zin of meerwaarde van zijn optreden en de terbeschikkingstelling van zijn derdengeldrekening komen te vervallen. Mr. X heeft dus niet kunnen verklaren waarom C de gelden uit Luxemburg niet zelf rechtstreeks op zijn eigen bankrekening kon laten overmaken. Het hof concludeert mitsdien dat het beschikbaar stellen van de derdengeldrekening geen redelijk doel diende, zoals vereist in art. 5 lid 2 van de Bruyninckx-richtlijnen. Ook is niet gebleken dat de overboeking vanuit Luxemburg enige relatie had met een door mr. X voor deze cliënt behandelde zaak.

Voorts is het hof van oordeel dat mr. X in dit geval niet mocht volstaan met de enkele vraag aan zijn cliënt of hier sprake was van zwart geld, en dat mr. X niet mocht afgaan op de enkele ontkenning daarvan door zijn cliënt. In artikel 4, aanhef en sub c, vierde gedachtestreepje, van de genoemde richtlijnen is immers bepaald dat de advocaat een onderzoek instelt naar de juistheid

van de door zijn cliënt verschaft gegevens, indien de opdracht strekt tot het uitvoeren van financiële transacties, onder welk begrip ook valt het ontvangen en doorbetalen van gelden op een rekening. Bij dergelijke transacties is immers, aldus de toelichting in de richtlijnen op dit artikellid, sprake van een verhoogd risico dat het daarbij gaat om handelingen die strekken tot de afscherming van de identiteit van de cliënt ter zake van onwettige activiteiten. Mr. X had mitsdien geen medewerking mogen verlenen aan de overboeking op zijn derdengeldrekening van de tegenwaarde van de – in Luxemburg op naam van zijn cliënt gestelde – waardepapieren, nu deze tussenkomst van mr. X geen redelijke zin had en mr. X zijn cliënt niet om nadere gegevens, zoals verifieerbare stukken omtrent de herkomst van het geld, heeft gevraagd. Ditzelfde geldt in nog veel sterkere mate voor de op de nummerrekening staande gelden, gelet op de afscherming van de identiteit die met zo'n rekening gepaard gaat en beoogd wordt, en het feit dat van algemene bekendheid is dat op dergelijke rekeningen gelden plegen te worden gestort die voor de fiscus verborgen worden gehouden. Door zijn derdengeldrekening te (willen) gebruiken op een wijze zoals hij heeft gedaan heeft mr. X gehandeld in strijd met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt.

De beslissing van de raad zal worden vernietigd en het bezwaar wordt alsnog gegrond verklaard. Het hof is van oordeel dat nu een dergelijk handelen een van de kernwaarden van de advocatuur, namelijk de integriteit, betreft, de maatregel van onvoorwaardelijke schorsing in de uitoefening van de praktijk gedurende twee weken passend en geboden is. De omstandigheid dat mr. X zich inmiddels op eigen verzoek van het tableau heeft laten schrappen staat daaraan niet in de weg.

Beslissing hof

Vernietigt de beslissing van de raad en, opnieuw rechtdoende, verklaart het bezwaar van de deken gegrond; legt aan mr. X op de maatregel van

schorsing in de uitoefening van de praktijk gedurende twee weken, met bepaling dat de schorsing zal ingaan met ingang van de dag dat mr. X weer op het tableau zou worden geplaatst.

Confraternele correspondentie en onjuiste voorstelling van een confraternele mededeling

Hof van Discipline, 11 januari 2008, nr. 4873 (mrs. Van Erp Taalman Kip-Nieuwenkamp, Driessen-Pootvliet, Scheele-Mülder, Meulemans en Van Duren)
Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 2 april 2007 (mrs. Van der Ham, Caudri, Van Dooren, Kneepkens en Luchtman)

Levert het refereren aan confidentieel overleg in een processtuk door verwijzing naar een eerder processtuk waarin melding wordt gemaakt van confraternele correspondentie dat in een eerdere klachtprocedure niet toelaatbaar is geoordeeld een nieuw feit op waarvoor een advocaat andermaal tuchtrechtelijk ter verantwoording kan worden geroepen?

- Advocatenwet artikel 46 (5 Wat de advocaat betaamt tegenover zijn mede-advocaten; 5.1 Regels die betrekking hebben op de juridische strijd)
- Gedragsregels 12 en 17

Feiten

Klager heeft in een eerdere klachtzaak een klacht tegen mr. X ingediend in verband met het zich beroepen op confraternele correspondentie in een op 13 juni 2005 bij een particulier scheidsrecht ingediende memorie van eis en in een namens zijn cliënt op 22 juni 2005 betekende dagvaarding in hoger beroep. De raad heeft deze klacht bij beslissing d.d. 24 april 2006 gegrond verklaard en mr. X ter zake de maatregel van berisping opgelegd. Het Hof van Discipline

heeft die maatregel bij beslissing d.d. 1 december 2006 omgezet in een enkele waarschuwing.

In hetzelfde geschil tussen de cliënt van klager en de cliënt van mr. X heeft mr. X in zijn nadere memorie voor de zitting van het scheidsrecht van 30 januari 2006 een beroep gedaan op confidentieel overleg tussen klager en mr. X. Mr. X verwees naar hetgeen hij in zijn memorie van eis over de berekening van een fraudebedrag door klager had gesteld alsmede naar het antwoord van klager hierop in zijn memorie van antwoord. Mr. X stelt vervolgens in de nadere memorie het volgende: *'A (de cliënt van mr. X) concludeert dat het inderdaad zo is dat er sprake was van confidentieel overleg. Daarmee is echter toch niet gezegd dat hetgeen in dat overleg gezegd wordt, onjuist is? Sterker nog: is nu juist het feit dat sprake is van confidentieel overleg niet een aanwijzing daarvoor dat de feitelijke gegevens correct zijn? Klager moet daarin toch vertrouwd kunnen worden? Het lijkt derhalve alleszins een juist uitgangspunt om geloof te hechten aan de mededeling van klager dat de fraude mogelijk/waarschijnlijk een omvang had van ruim € 30.000 op jaarbasis. A zal dit uitgangspunt nu toetsen, nu de omvang van de fraude bepaaldelijk van belang is voor de waardering van de waarde van de onderneming.'*

Klager stelt dat mr. X in dezelfde zaak, die onderwerp was bij een eerdere klacht van klager tegen mr. X en waarin de raad op 24 april 2005, uitspraak heeft gedaan, gedurende de behandeling van die klachtzaak, wederom buiten zijn boekje gegaan. Mr. X heeft in zijn nadere memorie wederom een beroep gedaan op de brief van klager van 6 januari 2004 aan mr. X. Het in die brief zeer omzichtig en confraterneel gestelde, teneinde in het gezamenlijk belang van de vof te worden gebruikt jegens een op staande voet ontslagen werknemer, is door mr. X volstrekt verkeerd gebruikt tegen de cliënt van klager en bovendien onjuist voorgesteld. Mr. X heeft zijn schadeberekening in voormelde memorie gebaseerd op confraternele correspondentie tussen klager en mr. X.

Mr. X stelt dat klager hem in een eerdere klachtprocedure al het verwijt heeft gemaakt dat hij geciteerd had

uit diens brief van 6 januari 2004. Mr. X heeft in zijn nadere memorie alleen verwezen naar zijn memorie van eis. Mr. X heeft dus alleen naar een eerder processtuk verwezen. Daarvan valt hem geen gedragsrechtelijk verwijt te maken. Vaststaat dat er in de onderneming gefraudeerd was. De vraag was alleen tot welk bedrag werd gefraudeerd. Partijen filosofeerden daarover, aan de hand van door hen zelf als solide geachte rekenwijzen. Hetgeen mr. X heeft gedaan, is aan de arbiters kenbaar maken aan welke bedragen partijen dachten. Er is niets uit zijn verband gerukt of onjuist voorgesteld.

Overwegingen raad

In het onderling verkeer tussen advocaten geldt als uitgangspunt dat de inhoud van confraternele correspondentie en mededelingen niet in een procedure mogen worden vermeld. De achtergrond van deze regel is dat advocaten zich in de onderlinge contacten vrij moeten kunnen uitspreken in hun pogingen om de zaak te regelen. Als zij daarbij voortdurend moeten vrezen dat wat zij zeggen tegen hen gebruikt gaat worden, wordt het verkeer tussen hen onnodig en ten nadele van de cliënt belemmerd. Deze norm is verwoord in Gedragsregel 12. Als de advocaat van oordeel is dat het belang van zijn cliënt bepaaldelijk vordert dat een beroep op confraternele correspondentie en/of op een confraternele mededelingen moet worden gedaan, dan zal hij daarover eerst overleg moeten plegen met de advocaat van de wederpartij. Wanneer dit niet tot een oplossing leidt, dan dient de advocaat zich te wenden tot de deken en dient hij deze om advies te vragen.

Uit een eerdere klachtprocedure tussen klager en mr. X is de raad reeds duidelijk geworden dat er tussen de cliënten van klager en mr. X een harde strijd wordt gevoerd. Dit ontslaat de advocaten niet van de verplichting zich te houden aan de norm van artikel 46 van de Advocatenwet en aan de daaruit voortvloeiende voor advocaten geldende gedragsregels, in casu in het bijzonder Gedragsregel 12.

In hetzelfde geding als waarop de eerdere klachtzaak betrekking had,

heeft mr. X in zijn nadere memorie zich wederom beroepen op mededelingen van klager in confraternele correspondentie. Mr. X erkent weliswaar dat sprake was van confraternele correspondentie en confidentieel overleg, maar stelde daarover in zijn nadere memorie de vraag aan de orde of niet juist het feit dat sprake is van confidentieel overleg een aanwijzing is dat de feitelijke gegevens correct zijn, vervolgens stellend dat klager daarin toch vertrouwd moet kunnen worden, waarna mr. X een beroep doet op een mededeling van klager omtrent de hoogte van de schade. De raad is van oordeel dat mr. X er aldus blijk van heeft gegeven geen enkel inzicht te hebben in de strekking en achtergrond van Gedragsregel 12 zoals hiervoor weergegeven.

De omstandigheid dat klager al eerder een klacht heeft ingediend over het feit dat mr. X in een eerder processtuk in hetzelfde geschil een beroep had gedaan op de brief van 6 januari 2004, waarover de raad reeds heeft geoordeeld bij beslissing van 24 april 2005, betekent niet dat het mr. X daarna vrij zou staan zich daarna alsnog te beroepen op die brief dan wel nadere confraternele correspondentie tussen klager en mr. X. Elk nieuw beroep op, al dan niet dezelfde, confraternele correspondentie kan ter beoordeling aan de tuchtrechter worden voorgelegd.

De raad heeft de brieven van klager en mr. X d.d. 6 januari 2004 bekeken en komt tot de conclusie dat deze brieven standpunten van partijen weergeven, alsmede een globale berekening van de zijde van klager, gebaseerd op veronderstellingen. Het stond mr. X niet vrij hierop in rechte een beroep te doen en zeker niet om de globale berekening van klager, gebaseerd op veronderstellingen bij benadering, te presenteren als een

mededeling van klager dat de fraude mogelijk/waarschijnlijk een omvang had van ruim € 30.000 op jaarbasis. Niet gebleken is dat het belang van mr. X zo zwaar woog, dat de vertrouwelijkheid tussen hetgeen tussen klager en mr. X als raadslieden was besproken, daarvoor moest wijken. Niet gebleken is dat mr. X ter zake overleg met klager heeft gevoerd danwel het advies van de deken heeft ingewonnen.

Nu mr. X er blijkt van heeft gegeven geen enkel inzicht te hebben in de strekking en achtergrond van Gedragsregel 12 zoals hiervoor weergegeven en mr. X er ter zitting bij herhaling blijk van gaf geen enkel inzicht te hebben in het tuchtrechtelijk verwijtbare karakter van zijn gedragingen, acht de raad de hierna op te leggen maatregel passend en geboden.

Beslissing raad

Verklaart de klacht gegrond en legt aan mr. X de maatregel van berisping op.

Overwegingen hof

Het hof stelt voorop dat de omstandigheid dat mr. X tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld door in de door hem genomen memorie van eis de inhoud weer te geven van de brief van klager aan mr. X van 6 januari 2004, onverlet laat dat hetgeen mr. X toen met betrekking tot die brief heeft gesteld, deel is gaan uitmaken van hetgeen in het kader van de arbitrageprocedure ter kennis van het scheidsgerecht is gebracht en dus onderwerp van bespreking voor beide partijen is geworden. Terecht is klager daarop in zijn memorie van antwoord dan ook, zij het zeer terughoudend, ingegaan. Een goede procesorde brengt mee dat mr. X namens zijn cliënt op deze reactie van klager mocht reageren en dat hij daarbij

ook de eerdere verwijzing naar de confraternele brief mocht betrekken. Uiteraard stond het mr. X niet vrij op andere punten te verwijzen naar deze of andere confraternele correspondentie.

De klacht stelt dan ook de vraag aan de orde of mr. X, uitgaande van zijn (door de tuchtrechter in een eerdere klachtprocedure niet toelaatbaar geoordeelde) verwijzing in zijn memorie van eis naar de brief van 6 januari 2004, zich in zijn nadere memorie heeft beperkt tot een toelaatbare reactie op hetgeen klager daarover had gesteld, danwel zich schuldig heeft gemaakt aan een nieuw feit waarvoor hij tuchtrechtelijk ter verantwoording kan worden geroepen.

Het hof is van oordeel dat deze vraag in eerstbedoelde zin moet worden beantwoord. Daarbij neemt het hof in aanmerking dat mr. X, met verwijzing naar de memorie van eis en onder erkenning van het confidentieel karakter van de brief, zich beperkt heeft tot een eigen uitleg van het door klager in zijn reactie bedoelde filosoferen en daaraan slechts de conclusie heeft verbonden dat het door klager in die brief genoemde bedrag een goed uitgangspunt lijkt. In het licht van de verwijzing naar de memorie van eis kan niet worden gezegd dat, zoals klager aan mr. X verwijt, mr. X de mededeling van klager in de brief van 6 januari 2004 uit zijn verband heeft gerukt en onjuist heeft voorgesteld.

Het voorgaande leidt tot de slotsom dat de klacht ongegrond is en dat de beslissing van de raad niet in stand kan blijven.

Beslissing hof

Vernietigt de beslissing van de raad en opnieuw beslissende verklaart de klacht ongegrond.